

ORLOV DAR – razgovor sa Carlosom Castañedom

Pisala sam Carlosu Castañedi u vrijeme kada sam pripremala seriju intervju sa suvremenim misliocima-mističarima SAD-a. Nakon telefonskog kontakta, dogovorili smo se da ću ga posjetiti u Los Angelesu. Upute koje mi je dao vodile su do UCLA-parkirališta. Došla sam s trojicom prijatelja. Točno u dogovoreno vrijeme, na parkiralištu se pojavio čovjek nižeg rasta, obučen u traperice i drap jaknu, crnokos. To nije mogao biti nitko drugi nego C.C. Moji prijatelji su me željeli ostaviti nasamo s njim, ali on ih je zamolio da ostanu. Draže mu je, rekao je, da sa svima nama provede vrijeme u prijateljskom razgovoru, nego da to bude klasičan intervju.

Već na samom početku bilo je jasno da želi pričati o tome čime se bavio zadnjih nekoliko godina. Ignorirao je mnoga pitanja koja smo mu postavljali, kreveljeći se, čak i rugajući se, ali prateći takvo ponašanje duhovitim primjedbama. Usprkos njegovom zaraznom veselju i zabavnim anegdota, bilo je vrlo malo suvišnog ili bespotrebnog pričanja. Carlos je očito želio ostaviti određen dojam i omogućiti nam da uočimo ozbiljnost onoga čime se bavi. Iako je čovjek vrlo široke naobrazbe i poznaje masu tradicionalnih kultura, nije, što bi možda bilo za očekivati, nametnuo razgovor u kojem bi komparirao svoju i ostale tradicije. Naveo je i razlog – toltečka kultura teško se može objasniti spekulacijama i uopće, apstraktnim objašnjenjima, već se prenosi slikovito – kroz anegdote, priče, što je i on učinio. Ostao je vjeran svojim učiteljima i svojoj tradiciji.

Tvrdio je da nije guru ali ni šarlatan. Put koji je izabrao, rekao je, nije pristupačan svim ljudima, tj. zahtjeva konstantan i strog režim vježbanja kakav samo rijetki mogu podnijeti. Ali, taj put nudi pravu, istinsku mogućnost onima koji imaju nesalomljivu želju da postanu slobodni.

PITANJE: Dugo vremena nismo čuli za C.C. Gdje je bio?

ODGOVOR: Tijekom prošle godine morao sam obaviti važan zadatak, bila je to odgovornost koju nisam mogao odbiti. Don Juan i Don Genaro nisu više s nama, vodi nas jedna žena, Žena-Toltek. La Gordi i meni dala je zadatak: uzeo sam si ime Jose Luis Cordoba, no svi su me znali kao Joe Cordobu. La Gordi se predstavljala kao moja žena, te smo zajedno radili punih godinu dana u jednom svratištu. Mušterije su nam bili uglavnom vozači kamiona. Ja bih započinjao s poslom već u 5.00 ujutro, a i La Gordi je puno radila. Krajem godine, Žena-Toltek je zaključila da je vrijeme da prestanemo. Bili smo tako dobri radnici da nas vlasnik svratišta nije želio pustiti da odemo – naravno, toliko smo puno radili.

Nakon toga, neko smo vrijeme radili jedino u kući, La Gordi kao domaćica, ja kao batler. To je loše završilo – izbacili su nas sa posla, čak su pozvali policiju da bi se osigurali protiv naših pritužbi, tako smo završili u zatvoru ni krivi ni dužni.

Znate, ja sam sad doista postao Joe Cordoba, i to je prekrasno jer tu gdje sam – ne mogu pasti niže. To je ono što doista jesam.

PITANJE: Što ste naučili na ovome zadatku ?

ODGOVOR: Žena-Toltek vodila nas je kroz zadanu situaciju. Da bi učili, najbolji način jest da se stavimo u situaciju u kojoj možemo otkriti da smo nitko i ništa. Drugi put je – put vlastitog ponosa. Ako ga slijedimo, život nam se svede na pokušavanje da otkrijemo da li nas netko voli ili ne voli. Po onome što tvrdi Žena-Toltek, najbolji način je da shvatimo da to nije važno.

Jednom prilikom, posjetili smo neke prijatelje upravo kad su kod njih iz New Yorka stigli neki novinari, tražeći Castenedu. La Gordi i ja otišli smo do vrta i počeli

kopati. Promatrali smo novinara kako razgovara s našim prijateljem, šecući se, te su tako došetali i do vrta. Prijatelj je počeo vikati na nas i vrijeđati nas pred novinarom, koji uopće nije reagirao, kamoli da bi nas branio. Tko smo mi bili za njega? Nitko i ništa. Poput stotina ostalih radnika-životinja koje rade na vrelom suncu.

Zadatak nas je naučio kako da podnesemo teškoće i emocionalne stresove diskriminacije. Don Juan je govorio da je ponos čudovište sa 3000 glava – koliko god glava da odsiječeš, toliko uvijek izraste. Mi, ljudi, volimo se zavaravati da smo netko i nešto. Važna stvar je – ne reagirati. Ako reagiraš izgubljen si. Ne možeš se osjećati uvrijeđen kad tigar skoči na tebe. Pomakneš se korak ulijevo ili udesno i pustiš ga da projuri kraj tebe.

PITANJE: Ljudi koji Vas poznaju tvrde da Vi radite jednako "ozbiljno", tj. naporno i mučno, poput ostalih pisaca, ponekad 16-18 sati na dan. Da li je i tako naporan rad dio Vašeg zadatka?

ODGOVOR: Ja uopće ne radim. Jednostavno prepisujem stranicu po stranicu koju sam vidio u svojim snovima. Nitko ne može nešto stvoriti iz ničega. Apsurdno je misliti da se to može. Moj otac je tako jednom odlučio da postane veliki pisac. Preuredio je svoj kabinet tako da izgleda kao kabinet velikog pisca. Kad je soba bila potpuno preuređena, posvetio se traženju odgovarajućeg pisaćeg stola koji je morao biti savršen za tako savršenu sobu. Kad je konačno pronašao stol, utrošio je još dvaput toliko vremena da pronađe odgovarajuću stolicu. Kada je konačno sjeo za stol da bi počeo s pisanjem, shvatio je da mu nedostaje odgovarajući pokrov za stol. I kad je konačno sve skupio i suočio se s bijelim listom papira, nikako mu nije padalo na pamet o čemu bi mogao pisati. To je bio moj otac.

Htio je napisati savršenu rečenicu. Nije nažalost shvatio da smo mi samo prijenosnici. Ja svaku svoju rečenicu vidim u svojim snovima. Mjerilo uspjeha knjige ovisi o mojoj sposobnosti da to vjerno prenesem. Kreacija nikad nije osobni zadatak.

PITANJE: Ako je Don Juan stvaran, tko je on?

ODGOVOR: On je slobodan čovjek, čiji duh žeda za slobodom. On je cjelokupnost, nevjerojatno biće, u svakom trenutku je potpuno svjestan onoga što zovemo "ovdje, sada". Oslobođen je naših temeljnih perceptivnih predrasuda. On može vidjeti. Njegova uloga, njegov način je da se potpuno preda u svakom trenutku, da potpuno daje. Nema, ustvari realnog objašnjenja za to, to je naprosto njegov put.

Ono što je čarobno kod Don Juana jest da, iako ga obični ljudi doživljavaju kao luđaka, nitko ga ne može doista razumjeti, dokučiti kakav on doista jest. U ovome svijetu, Don Juan je besprijekoran i zna kako baratati sa nevidljivim. Svijetu, ljudima oko sebe, nudi prolazan, privremen imidž – za jedan sat, za mjesec, za 60 godina, u svakom trenutku može biti drugačiji. Nitko ga doista ne može uloviti nespremnog! U svakom trenutku svjestan da je ovaj svijet samo tren, i da je ono što dolazi nakon toga... prekrasno. Don Juan i Don Genaro obožavaju ljepotu!

Ideja Don Juana o vremenu vrlo se razlikuje od naše. Zato je vjerojatno i mogao čekati Carlosa Castañedu. Ono što me naučio jest da je sve prolazno. "Razbijao" mi je jedno po jedno od mojih predrasuda dok cijeli moj sustav nije bio razoren.

PITANJE: Potrošili ste puno vremena trudeći se da "izbrišete svoju prošlost", ipak, povremeno ste davali intervju da bi promovirali svoje knjige. Kako uspijevate uskladiti ulogu pisca sa ulogom čarobnjakovog šegрта? Kako se odlučujete komunicirati sa vanjskim svijetom i zašto?

ODGOVOR: Don Juan mi je dao zadatak da zabilježim tradiciju. On je bio taj koji je inzistirao da održim konferencije za tisak i dajem intervju. Tražio je da

promoviram knjige. Kasnije me upozorio da prekinem s tim jer takva vrsta posla oduzima previše energije.

Imam prijatelja u Los Angelesu koji prima moju poštu. Svaki put kad navratim kod njega, stavim poštu u kutiju, promiješam i izvučem nasumce jedno pismo. To je jedino pismo koje pročitam i na koje odgovorim. Tako je i u Vašem slučaju, izvukao sam upravo Vaše pismo. Imao sam dosta teškoća da Vas pronađem, ali morao sam. Za to zna i Žena-Toltek.

PITANJE: Pisali ste o tome kako ste bili posebno "težak" učenik čarobnjaka. Zašto ste imali toliko poteškoća?

ODGOVOR: Bio sam vrlo tvrdoglav. Nisam želio učiti. Borio sam se protiv znanja i zato je Don Juan morao u odnosu na mene upotrijebiti drogu. Zato mi je sada jetra u "komi".

Don Juan je morao koristiti stanovite smicalice da bi me podučio. Ja sam morao naučiti svoje tijelo na nove osjećaje tako da me ono uči usprkos meni. La Gordino tijelo je učilo vrlo brzo. Nitko tko je znao La Gordu ranije ne može je prepoznati. Kad sam je upoznao, bila je to nevjerojatno debela žena, teške naravi i poražena od života. Sada je to mlada žena, puna života, vrlo privlačna.

PITANJE: Često ste spominjali Tolteke. Što podrazumijevate pod tim nazivom? Da li su oni narod ili tajno udruženje? Koliko ih ima? Tko su oni?

ODGOVOR: Naziv "Toltek" ima mnogo značenja. Kad kažemo "Toltek" to u principu nema antropološkog značenja, to je isto kao da kažemo da je neko republikanac ili demokrata. Ali, biti Toltek znači poznavati misteriju sanjanja i umjetnost traganja. Tolteci održavaju tradiciju dugu 5000 godina.

PITANJE: Kakav je toltečki sistem znanja?

ODGOVOR: Tolteci znaju da je ideja slobodne volje apsurd. Toltek shvaća da nas zdravi razum obmanjuje, da nam uobičajeno percipiranje otkriva samo dio istine. Život je nešto više nego samo prolaženje kroz život, jedenje i reprodukcija. Što to onda znači? Zašto živimo po uobičajenom konceptu? To su stara pitanja, ali problem je u tome da nismo nikad naučili da vidimo. Uvjetovani smo da vjerujemo da je svakodnevno viđenje jedino realno viđenje. Umjetnost čarobnjaštva jest da uništi to preduvjerjenje tako da čovjek bude u mogućnosti vidjeti mimo zdravog razuma.

Tolteci ne gube vrijeme. Bio sam jedna od osoba koje ne mogu živjeti bez prijatelja. Čak, ni u kino nisam mogao ići sam. Don Juan mi je rekao da moram sve napustiti, uključujući i prijatelje s kojima nemam ništa zajedničko. Opirao sam se tome.

Jednoga dana, vraćajući se iz L.A.-a izišao sam iz automobila jedan blok prije kuće i telefonirao doma. Kao i obično, kuća mi je bila puna ljudi. Zamolio sam jednog od prijatelja da mi spakira torbu sa stvarima i donese mi je. Rekao sam mu da ostatak mojih osobnih stvari slobodno razdijeli. Prijatelji to naravno nisu ozbiljno shvatili i uzeli su neke od stvari, smatrajući to posudbom. Nisam ih vidio punih 12 godina.

Kad sam se vratio, nazvao sam ih i otišli smo na večeru svi zajedno. To je bio moj način na koji sam se želio zahvaliti za prijateljstvo. Sada su već svi oženjeni, imaju djecu. Morao sam im se zahvaliti i zaključiti tu fazu svojega života.

Tolteci smatraju seks strašnim gubitkom vremena i energije. Vode asketski život koji je, s točke gledišta običnih ljudi, neprihvatljiv i nevjerojatan.

PITANJE: Da li Tolteci vjeruju u ideju ljubavi, božanske ili zemaljske?

ODGOVOR: Ta riječ ima pretjerani sentimentalni naglasak. Romantična ljubav je jedna od čovjekovih iluzija. Život je rat, borba. Mir je izuzetak, anomalija. Pacifizam je monstruoan pojam jer je čovjek biće-ratnik.

PITANJE: Kako možete reci da je nastojanje da se spasi život monstruozno? Što kažete na ljude poput Ghandija, koji je duboko vjerovao u pacifizam?

ODGOVOR: Ghandi nikada nije bio pacifist! On je bio jedan od najvećih ratnika u ljudskoj povijesti. Kakav li je samo bio ratnik! Pacifizam znaci odustajanje, pacifizam je životni stil onih koji nemaju ciljeva u životu, koji izabiru da budu hedonisti i samozadovoljni. Bez neprijatelja, mi smo ništa. Kad imamo neprijatelja, i živimo znajući što je suparništvo, živimo kao ljudska bića. Toga se doduše moramo osloboditi (da živimo kao ljudska bića), ali u početku mi smo bića koja se bore. To je naš prvi nivo kojeg Don Juan naziva dobrim tonalom u čovjeku. Tonal je poput sirovog materijala u svakom čovjeku.

PITANJE: Koja je onda svrha života, po toltečkim učenjima?

ODGOVOR: Preživjeti u ovome svijetu, proći kroz "orlova usta" čitavi. To je način na koji žive čarobnjaci – da prihvaćaju sve onakvo kakvim jest i samo onako kako jest.

PITANJE: Don Juan i Don Genaro prošli su kroz orlova usta? Da li su prošli "čitavi"?

ODGOVOR: Don Juan nikada neće umrijeti. Napustio je ovaj svijet živ, s oduševljenjem, Također i Don Genaro. Tolteci nikad ne umiru. Ali oni moraju napustiti ovaj svijet na vršcima prstiju, s lijeve strane orla.

PITANJE: Da li je orao metafora za živo biće? Da li podsjeća na Saveznike koji čuvaju ulaz na drugu stranu?

ODGOVOR: Tolteci vjeruju u biće koje zovu orao. Ono je neizmjereno mračno, neizmjereno veliko, a kroz njega mjestimično prolazi svjetlo, u bljeskovima. Zovu ga orao jer ima krila, crno tijelo i svjetleća prsa.

Orao u sebi sadržava sve, obuhvaća u sebi svu ljepotu ljudskog i sve divljaštvo i ružnoću koja nije izvorno ljudska. Orao je najcrnja moguća masa koja postoji. Nije ljudsko biće i ne poznaje sažaljenje.

Orao proždire energiju koja umire jer se njome hrani, poput gigantskog magneta izvlači vitalnu energiju iz svijeta. To je ono što kaže Don Juan. Ali on i ostali jesu čarobnjaci. Oni žive ono što je za mene metafora.

Jedini način da se pobjegne je da se živi na vršcima prstiju, zadržavajući dah. Kad smo spremni napustiti ovaj svijet, moramo orlu nešto ponuditi, neku žrtvu, osobnu žrtvu. Ta ponuda se naziva osobna rekapitulacija.

Tolteci se ne mogu spasiti sami, jedino to mogu učiniti u grupi od osam ljudi. Mogu napustiti ovaj svijet samo u formaciji od osmorice ratnika. Ostali ostaju da bi održavali tradiciju.

PITANJE: Kako vršimo "osobnu rekapitulaciju"? Da li to liči na pretresanje svoga života prije smrti?

ODGOVOR: Kao prvo, moraš sastaviti listu svih osoba, pojedinačno, koje si upoznao tijekom života, svih onih koji su uzrokovali da se aktivira tvoj ego, to višeglavu čudovište osobnog ponosa. Moraš se prisjetiti svih onih koji su ti pomogli u igranju igre "da li me voli ili me ne voli?" – igre u kojoj trošiš svoj život na lizanje rana. Rekapitulacija traži veliki napor u prisjećanju. Slike treba dalje nastaviti izvlačiti vrlo pažljivo i "postaviti" ih ispred sebe. Onda, pokretom glave na lijevu i desnu stranu, otpuhnuti svaku pojedinu sliku kao da je pometeš iz svoga vidokruga. Dah je magičan.

Na kraju rekapitulacije nema više trikova, igara ili samoobmane. Ostaje samo zadatak – zadatak u svojoj jednostavnosti, čistoći i sirovosti.

PITANJE: Da li je rekapitulacija moguća svakome? Da li svatko može pobjeći orlu?

ODGOVOR: Da, ali samo ako ta osoba ima nesalomljivu volju. Ako se koleba ili oklijeva, orao će ga proždrijeti. Nije dopušteno sumnjati. Npr., doña Soledad se, da bi rekapitulirala, dala zakopati u zemljanu rupu gdje je ostala 7 godina, ne izlazeći. Ostala je tamo sve dok nije u potpunosti završila sa svime, i to je bilo jedino što je radila u tih 7 godina. Njena transformacija je doista bila vrijedna divljenja. Napregnula je takvu snagu volje da je bila u stanju izmijeniti sebe. Ali, razvijanjem svoje snage ojačala je i svoj ponos. Zato neće biti u stanju prevariti orla. Ali, ona je naprosto fantastična! Toliko je snažna! Ranije je bila "Pablitova mamica", uvijek zaposlena pranjem rublja, peglanjem, čišćenjem, kuhanjem. Trebali bi je sad vidjeti. Ona je mlada, snažna žena. Čak i ako ne može pobjeći orlu nikad više neće biti ono slabašno biće od nekad.

PITANJE: Često ste spominjali razne izvore u Vašim knjigama – Egipatsku knjigu mrtvih, Traktat Wittgensteina, radove Sv. Ivana od Križa, Svetog Augustina i pjesnika Juana Ramona Jimeneza te Cesara Vallejo-e. Imate li vremena za čitanje, pratite li što se događa u ovome svijetu? Da li ste uočili paralelizme između učenja Don Juana i ostalih ezoterijskih tradicija?

ODGOVOR: Više ne čitam ništa. Moj automobil je uvijek prepun knjiga, na tone knjiga, često mi ih razni ljudi šalju. Običavao sam ih čitati Don Juanu. Obožavao je poeziju! Ali volio je slušati samo prva četiri stiha. Nakon toga, govorio je, gubi se snaga poezije. Za njega ideja ili postoji u prva četiri stiha ili je nema. Ono što slijedi, obično je ponavljanje.

Zanimali su me radovi Husserla, imao sam kontakte s praktičarima Hatha Yoge, za koju mislim da je čarobna. Ali nema mogućnosti da se objasni Don Juanovo učenje kroz te sustave. Husserl nikada nije nadišao teoretski i filozofski nivo u svojim radovima. On se ne bavi čovjekom u njegovom svakodnevnom životu.

Fenomenološka metoda je dobra metoda za istraživanje, ali čovjek zapadne kulture (tu mislim i na europljane) proizveo je samo čovjeka političara. Taj čovjek-političar predstavlja našu civilizaciju. Don Juanovo učenje otvara vrata drugom tipu čovjeka, puno interesantnijem, čovjeku koji već živi u svijetu magije, magičnom univerzumu.

Jednom sam upoznao Gurjieflejevog učenika koji je obrijao glavu i pustio duge brkove da bi izgledao poput svog učitelja. Pozvao sam ga da svrati do mene. Čim je ušao u kuću počeo me napastovati, doslovce daviti. Uvjeravao me da moram napustiti svoga učitelja jer samo gubim vrijeme! Po njemu, on me može naučiti sve što mi je potrebno u 6 ili 7 lekcija. Možete li to zamisliti!...

PITANJE: U Vašim prethodnim knjigama žene rijetko imaju važnu ulogu u Vašemu naukovanju. Pojavljuju se kao dosadni, obični smrtnici ili pakosne vještice. Sada, muškarci ustupaju mjesto ličnostima kao što je La Gorda. Zašto su Don Juana i Don Genara zamijenile La Gorda i Žena-Toltek?

ODGOVOR: Don Juan je vjerovao da žene imaju više talenta od muškaraca zato što su receptivnije u odnosu prema svijetu. Ne rasipaju energiju u ovome svijetu kao što to muškarci čine. Potpuno je prirodno što me ostavio u ženskim rukama. Nije moglo drugačije, jer jedino žena može podučavati umjetnost traženja. Žene dobro poznaju tu umjetnost jer su oduvijek živjele s neprijateljem. Uvijek su morale koračati mekano u svijetu u kojemu dominiraju muškarci. Zbog toga je Žena-Toltek došla da nas podučava.

Žene su vrlo moćna bića. Josefina, npr., je pravo čudo. Ona je luda. Luda! Josefina nikad ne bi mogla funkcionirati u ovom svijetu. Ona odleti daleko, ali uvijek se vrati jer ne želi sama napustiti ovaj svijet. Želi povesti mene i stalno me dovodi u iskušenje svojim pričama o čudima koja joj se događaju za vrijeme leta. Ali La Gorda me spašava. Ona je moje uporište i moja ravnoteža.

Josefina je nevezano biće za materijalni svijet, ona je eterična. Može otići bilo kada. La Gorda i ja smo mnogo oprezniji.

PITANJE: Kada kažete Žena-Toltek, to zvuči vrlo intrigantno. Kako ona izgleda? Po čemu se razlikuje od Don Juana?

ODGOVOR: Pristup Žene-Toltek je potpuno različit od Don Juanovog. Iz nekog razloga, mene apsolutno ne voli. Ali, voli La Gordu. Ona je vrlo jaka žena i njeni mišići se pokreću na poseban način. Stara je, ali izgleda kao mlada žena koju su maskirali da izgleda staro. Da li se sjećate filma "Div" sa E. Taylor i J. Deanom? Elizabeth Taylor u jednom dijelu filma glumi staricu, ali vidljivo je da se radi o mladoj ženi. Upravo tako izgleda Žena-Toltek.

Da li čitate časopis NATIONAL ENQUIRER? Jedino to čitam kad sam u Los Angelesu. Jedan prijatelj mi čuva stare brojeve. Vidio sam nedavno u njima sliku E. Taylor. Ona je sada doista "div"!

Žena-Toltek odgovorna je u ovome trenutku za sve nas. Stvari su se dosta promijenile od kada je otišao Don Juan. Nedostaje mi. Ali, ja moram učiti od žena. Žena-Toltek zna se strašno razljutiti i istući nas. Šećemo uokolo s ožiljcima i masnicama od batina, i daje užasne zadatke! Mnogo toga ne razumijem, mnogo stvari nikad neću moći objasniti. Ali potpuno vjerujem Don Juanu. Do sad sam naučio vjerovati u ono što ne razumijem. Don Juan mi je uporno dokazivao koliko je glupa moja želja za razumijevanjem svega. Bio je u pravu.

Žena-Toltek će uskoro otići. Rekla je da će je zamijeniti dvije žene. Vrlo je stroga, no bolja od ovih koje će je zamijeniti. Možda neće tako skoro otići. Doista je teško zaustaviti tijelo da ne prigovara i da se ne plaši nadolazećih poduhvata. Pa opet... nema načina da se promijeni sudbina.

PITANJE: U Vašoj knjizi govorite o "rupama" u ljudima koji imaju djecu. Kako onda objašnjavate držanje Doñe Soledad prema Pablitu ili La Gorde prema njezinim kćerima? Izgleda nepojmljivo da imati djecu oduzima "oštricu" iz života.

ODGOVOR: Pa, nisam siguran da to mogu dobro objasniti. Postoje razlike između ljudi koji imaju djecu – možemo reći, koji su se reproducirali, i onih koji to nisu. Da bi na vršcima prstiju prošli pored orla, moramo biti cjeloviti. Osoba puna rupa ne može proći. Don Genaro je lud-lud čovjek. Don Juan je lud-ozbiljan čovjek. On ide polako, ali stiže daleko. Na kraju obojica stižu onamo.

Poput Don Juana i ja imam rupa, i ja ću trebati slijediti taj put. "Genarosi" imaju drugačiju oštricu koju Don Juan i ja nemamo. Oni su nervozniji, brže se kreću. Vrlo su lagani. Ništa ih ne može zaustaviti.

Oni koji imaju djecu, kao La Gorda i ja, imaju druge karakteristike koje kompenziraju taj nedostatak. Mi smo mirniji, iako je staza duža i napornija, ipak stižemo onamo. Općenito rečeno, oni koji imaju djecu znaju kako se brinuti o drugima. To je jednostavno različit put. Većinu vremena ljudi ne znaju što rade ili zašto to rade. Nisu svjesni svojih akcija i zato ih plaćaju! Nisam ni ja znao što radim.

Kad sam se rodio, sve sam uzeo od svoje majke i oca. Ostavio sam ih osakaćene. Morao sam im vratiti oštricu koju sam im oduzeo. Sada moram ponovo da zadobijem tu oštricu.

PITANJE: Da li su "rupe" nepopravljive ili se ipak mogu popraviti?

ODGOVOR: Ništa u životu nije nepopravljivo, i "rupe" možemo zaliječiti. Uvijek možemo vratiti ono što nam ne pripada i nadograditi ono što nam pripada.

CAREVO SJEME

Car je već bio u poodmakloj dobi i znao je da će uskoro trebati izabrati svog nasljednika. Jednog dana pozvao je sve mlade ljude svog kraljevska na sastanak. Tada im je rekao: "Vrijeme je da odstupim sa svog prijestolja i izaberem svog nasljednika. Odlučio sam izabrati jednog od vas koji ste sada prisutni ovdje." Car tada nastavi: "Svakom od vas dat ću po jedno sjeme. Želim da posadite to sjeme, da ga zalijevate i vratite se ovdje točno za godinu dana zajedno sa onim što ste uzgojili iz tog sjemena. Tada ću prosuditi prema onome što ste uzgojili i tako izabrati svog nasljednika."

Mladić po imenu Ling primio je sjeme kao i ostali. Vratio se je kući i uzbuđeno ispričao majci što se je dogodilo. Ona mu je pomogla pronaći posudu, te je Ling pažljivo posadio sjeme. Svaki dan ga je zalijevao i pratio da li je nešto izraslo. Nakon tri tjedna, ostali mladići počeli su pričati o svojim biljkama koje uzgajaju iz carevog sjemena. Ling je uporno provjeravao svoju posudu sa sjemenom ali ništa nije raslo iz nje. Tri, četiri, pet tjedana je prošlo ali ništa nije izraslo. Drugi su pričali o svojim biljkama a Ling nije imao biljku i osjećao se je kao gubitnik. Šest mjeseci je prošlo ali ništa nije izraslo. Počeo je vjerovati da je ubio sjeme. Svi su već imali velike biljke samo on nije imao ništa. Ali i dalje se je nadao da će nešto izrasti. Nakon što je prošlo godinu dana svi mladići su donijeli svoje uzgojene biljke caru da prosudi tko će od njih biti nasljednik. Ling je rekao majci da ne želi caru nositi svoju praznu posudu, ali majka mu je savjetovala da bude iskren prema onome što se je desilo. Ling je osjećao veliku mučninu u želucu ali je znao da je majka u pravu. Kada je stigao na skup Ling je bio zaprepašten veličinama i vrstama biljaka koje su uzgojili drugi mladići. Spustio je svoju praznu posudu na pod i svi su mu se tada smijali. Nekoliko njih je osjećalo sažaljenje prema Lincu i reklo mu: "Hej, dobar pokušaj". Kada je car stigao, pozdravio je mladiće i počeo prelaziti prostorijom. Ling se je trudio da se što više sakrije u pozadinu.

"Kako ste velike i lijepe biljke, stabla i cvijeće uzgojili," reče car. "Danas, jedan od vas bit će imenovan sljedećim carem." Iznenada, car spazi Linga i njegovu praznu posudu na podu te naredi straži da mu dovedu tog mladića. Ling je postao prestrašen i pomislio – "Car zna da sam ja gubitnik! Možda će me sada zato dati ubiti!" Kada je Ling došao pred njega, car ga upita za ime.

"Moje ime je Ling", odgovori. Svi mladići su mu se smijali i izrugivali. Car pogleda u Linga i obznani svima: "Čuvajte se svog novog cara! Njegovo ime je Ling!" Ling nije mogao vjerovati. On čak nije mogao uzgojiti ni obično sjeme. Kako on može biti car?

Tada car reče: "Godinu dana prije dao sam svakom od vas po jedno sjeme. Rekao sam vam da uzmete i posadite to sjeme te uzgojite biljku i donesete to što uzgojite natrag k meni. Ipak, ja sam vam dao mrtvo sjeme koje ne daje biljku. Svi osim Linga ste mi donijeli velike biljke, stabla i cvijeće. Kada ste otkrili da vaše sjeme neće dati ploda, zamijenili ste ga s drugim. Ling je bio jedini sa dovoljno hrabrosti i iskrenosti da mi donese zdjelicu sa mrtvim sjemenom. Zato, on je taj koji će biti sljedeći car!"

Zaključak:

Ako sadite poštenje ubirat ćete povjerenje. Ono što sadite sada određuje što ćete ubirati sutra.

Sjeme koje sada zalijevate određuje da li će vaš život biti bolji i lošiji u budućnosti. Jednog dana uživat ćete u plodovima...ili ćete plaćati za svoje izbore na koji način uzgajate svoju biljku sada.